

2. *Salm.* 7. 1. 2. 11. 12. 13.

Lén pedig, mikor Dávidnak az Ur minden felől békeséget adott volna; monda Nathán Prophétának: Ime, én Cedrus fából csinált Palotában lakó, az Istennek ládája pedig a Sátor közepet vagyon. *De ez ízené Isten:* Az Ur csinál te néked Háza; és mikoron te el-aluszol, támasztok te utána *nad-allyant, Ki* Templomot fog az én nevemnek építeni, és én lészek annak Attya.

3. *Cor.* 8. 12.

Ha a' jo akarat meg vagyon, kedves ember azért a' mie vagyon; nem azért a' mie nincsen.

Amos. 8. 9.

Azt mondgya az Ur: azt mivelem, hogy a' Nap el-nyugodgyék délben, és bétéríttem a' földet fényes nappal.

1. *Kir.* 8. 2. 3.

En el-megyek az egész földnek utára; de ti meg őrizzétek az Urnak rendelésit; hogy elől meneteltek legyen mindenekben, a' mellyeket cselekeltek.

A jo emlékezetű; igyenes lelki-isméretű;
Néhai Nemzetes

VDVARHELYI GYÖRGY

Vramnak;

A' szép hírrel nével ékes, s. Tekintetes, Nemes
A B A - V J V A R megyének Kegyes életű V I C E - I -
S P A N Y A - nak; igaz Háza Fiának; a' C A S S A I
Keresztyén *Reformata Ecclesiának* édes Attya helyet
valo Fő *Inspectorának* &c. özvegygyé maradt
Szerelmes Házas Társának; Istent-tiszte-
lő-s-kereső Nemzetes

K V N M A R I A

Afzonymnak;

A' Vigasztalásnak Istenétől erős lelket, bánatos szívé-
nek lelki örömet; még ez életben Istentől hagyatot két
szép Gyermekeinek, a' nagy V r akarattya szerént valo
életet; végre pedig mind ezeknek mennyei szép
Eget; kér, s. kíván Istentől; mint Istenes
Patrona Afzonyának, édesivel
eggyütt. C. I.

C A S S A N.

Nyomtattatott SEVERINUS MARCUS által 1662. éft.

1662.

(a) Ruth.
2. 21. 22.

M Arának bűjatos engemet, mert keserűség-
gel illetet engemet a Mindenható; valék
régén gazdag, de üressen hagyta az Ur; így
szól vala a Betléslesemeknek régén, egy, szerel-
més Vratul, s-ízepen nevelt Gyermekeitől meg-
fosztratot kesergő özvegy. Isten kedves szol-
gáló leánya, Nemzetes KUN MARIA Aszo-
nyom! Valóban hozzá ragasztá Isten a Maria
névhez a Keserűséget! Istent-ízerető, idvezült
Vrad halálával, s-már Istennél lévő őt szép Gyer-
mekidnek el-költözésekkel, bezzeg szinte izi-
veigh bé ható Tengeri keserű vízzel illeté ke-
gyelmedet! Vgy hogy, a' mit régén az utazó Izra-
el felől mondata Isten: (b) Nem isátták vala a-
Márásnak vizeit, mert azok keserűek valának; Ke-
gyelmeddel-is, Szent Istene kemény Keze ezt
Kiáltathatná: Iai! (c) el-fogyatkozván el-fö-
gyatkozom, mert erőm felet vagyon é nagy Terés!
Es, mint Idvezítő Vrunk, kelevés kinnyai kö-
zöt, (d) a méreggel elegyített etsetet nem akar-
ja vala innya; mert a Testnek nehéznek tertzik
vala; így Kegyelmed-is nem ok-nélkül mond-
hatta: (e) a Test igen erőtelen! Mind az által
vagy on egy Lelki Moyses, a ki (f) fát vetset a Ke-
se-

(b) Kij. 15. 23.

(c) Kij. 18. 18.

(d) Mat. 27. 34.

(e) Mat. 26. 41.

(f) Kij. 15. 25.

Keserű vízben, s-édessegre hoshattya. Vagyon
oly nagy Hatalmú Isten, ki, ha ízintén (g) a
Kormós fazakak közé ültetis, de, a sárga aranyhoz
hasonló szárnyú Galambba tehet. Mert, (h) úa3,
ki megá-vagdal, de megá-bé köt. Szintin a (i) Ko-
porsóig kiír, de megá-vissza ránt. Fel-víszén az
(k) ölésnek balmára, de bokrosával hoz onnan le.

Az Apostol, szintén a' sokat Szenvedet Jobra
telzi kezét, s-a megkeseredteket ig' igazittya
oda: (l) A' Jobnak tűrését hallottátok, s-mind nyo-
moruságának boldogság végét. Nagy Ember vala
a Job, Kit Isten a Satan előtt így dicsir: (m) Uddé
eszedben az én szolgámat, hogy nincsenű hozzá hasonl-
ó földön, a ki olyantókéllétes, igaz, Isten-félt em-
ber volna, és a gonoszok utáloja. (n) A' nyomo-
ruság miatt kiáltó szegényt megá-szabadította. (o)
A' szűkölködőknek Attyok volt. (p) Etkének
fallattját nem csak maga ötte meg, hanem az árva-
is őt abból. Gyermekegétől fogva, úgy nevelke-
det, mint Attyánál az árva. Istennek nagy áldása
lakik vala Hazában; mert vala oly úddó, (q)
melyben utait vajjal mossa vala. De, begh hamar
megá-változék világi szép boldogsága! (r)
Hét ezer jűsait, az Isten tűze emészté megá az asó-
kat őrső szolgákkal. (s) Három ezer tevéit a Chal-
deusok tolvailák el, az őrsőket egyűl egyigh
kard élire hányván. (t) Őt száz iga barmát, s-őt száz

(g) Soli.
68. 14.

(h) Hof.
6. 1

(i) 1. Sam.
2. 6.

(k) Terem
22. 9. 19.

(l) Luk. 5.
11.

(m) Job.
1. 8.

(n) Job.
29. 12.

(o) 1. 16.

(p) Job.
31. 17. 18.

(q) Job.
29. 6.

(r) Job. 1.
16.

(s) 1. 17.

(t) 1. 15.

(u) v. 19. *Szamárità Látor Sábélisok nyelvék bé. (ü) Tíz Gyermekeinek, mikor szintén az étel ital volna izajokban, akkor rontaték őszve testek az Házról.*
 (x) 1ob. 2. 8. *A' szörnnyű fekélyeknek miatta maga, (x) à samu középsiben cseréppel vakarja magát: Megh az Istenis rá támadt; (y) nyakszirton ragadta, s. à bővére tsélül tötte. Oly szörnnyű (z) rettentések fogták környül, hogy lelke inkább kívánta à keserű halált, hogy sem életét. Felesége, (a) Isten átkosására nogattya. Egy Baráttya így kehergeti: (b) Te à te hamisságnak, kétszer nagyobb büntetést érdemlenéd. Másik, ily mérges nyelvel fertegeti: (c) Az Istenetlen Ember nyelvét választottad tennem magadnak. (d) Meltatlan vöttél salogot Attyád fiától; és à szegényeket mezítlenné tötted. A' megá fáradt embernek csak vizet sem ádtál innya, és az éhesőtől kenyéredet megá tiltottad. Oh lélek epefztó Szörnnyű Kifirtetek! Mit cselekszel iszenvedések Tengere? Csak ezt mondod: (e) Ha megá-ölneis az Ur engemet, à vagy nem biznámé ű benne? Ily bizonyyságot tesz: Mind ennyi iszenvedélimbennis, (f) az hit dolgoának gyökere vagyon én bennem. Erőssen Istenhez így ragazkodol: (g) Valameddig élek, as én tökéletességből magamat kinem tagadam. Az én igazságomat énnyavalyámbanis megá tartom, s. elnem hagyom.*

Hallo-

Hallodé Isten-félő Afzonyom, mit mivelit Job, Kinél az Emberek közöt vallyon s-ki volt Job? De talám azt mondod: Nem bírok en a Job Lelkével. *Felelet.* Bír szannyi kegyelemmel, mely el-éri, nagyságával ezt à nagy probát. Több terhet nem rak Isten az óvéire, csak (s) à megnyit el viselhetnek; à fullós terehez penigh, (i) nagy kegyelmet ad. Vgyanis, ha Valasztottit magoknak hadná, hová lenének; de (k) megá fogja űket à Chrístus, s-erőssen megá tartya. A' tanak ereje, az erős szél-fúvásban tetzik megá. A' Tengeri vezedelem próbállya meg á kormányost. A' jo Vitéz, az hartzon, mutattya ki erejét; így à jó Kerelztyénis à kemény próbákban ragyogtattya csillámló Hírit. Istennek nagy ajándéka volt az, hogy lelki életed mellé, oly drága Oktator adot volt; hogy penigh már Hazá hivta, az adóiságot kérte megá. A' mennyei nagy Vrakarattyából löt, mely nem lehet gonosz, mivel ű nagy Ioságh. Kinek édes à Chrístus, keserű annak è világh, s-akar mely kedves jofzága. A' jo Lélek az egyik szemével magát, másikkal Isten nézi; bal izemér magára, s-à jobot Istenre fordittya; amazzál utállya magát, és mindenét Istenhez képest, ezzel édesdeden izeméli san yargató Istenét.

(l) *Gerjesd fel azért az Isten ajándékát, mely benned* (l) 2. Tim. 1. 6.

(b) 1. Cor. 10. 14:
 (i) 2. Cor. 12. 9.
 (k) Phil. 3. 18.

(m) Sid.
11. 6.

bennem vagyok; ő Isten látogatásának Scholájában taníttatott Szerelmes Szolgáló Leánya, Nemzetes KUN MARIA Ászonyom! Elhívén erőshittel, hogy (m) *Isten szeretetinek jele az üdörgálása.* Azért veliszó, hogy a lelki Hóhér kezében ne elessék szegény lelkünk. Nem az legyen elménkben: mi volna a világon halnólsab; hanem, micsoda idveiségünkre leg job. Hogy azért Szomorú Szived ágyában reithesd bé, Istentől el-hivattatott Szerelmes Férjedet, s Fejedet; én is penigh, az én Szerelmes Pautor Vramhoz, Halála utánis megh-mutassam Kicsiny háláadó voltomat. Ne remettelessék mind gyárt el jo emlekezete, hanem dicsíretessen folyon édes Attyafiai, s-kedves jo Baráti közöt a Kereszttyénségben jo Hire neve. Ne neheztelje kegyelmed Nemzetes Ászonyom! ha annak a Szent Lélek Templomának felette tót csekély beszélgetésemet közönségessé teszem, s-kegyelmed szemeinek is látni engedem.

(n) Sol.
30. 12.

AZ én Istenem tarcsa megh kegyelmedet elöttünk, hagyónyörködik a kegyelmed életében! Az *Udvarhelyi* Két ágacskának kedvezzen; (n) *Síralmit* Kegyelmednek azoknak megh tartatásokban *fordicsa örömré*; végre, az egész Angyalok örömeire állassa eleiben! Amen!

Prologium.

Eliakim felől így jövendőle régen Isten Tekintetes s-Fényes szent Gyülekezet, ki mostan szomorú szível, s-le függesztett fűvel vagy! így prophétála mondom: (a) *Szólom azon a napon az én Szolgámat az Eliakimot, Attyok gyanánt teszem őtet a Jerusalemlakosinak. Es fel függesztetem őtet mint egy szegyet erős helyre; és őreá rakják a Fiak és az Ünökák csak a kissebbik Házi-ezköztis. A napon azt mondgya a seregek Ura, elvételék az a szegmely erős helyre függesztetet vala, és el-vágattatván le esik, és őreá rakattatott terebis le-esik, mert az Ur mondotta.* Második Eliakim vala, amaz Isten tisztetietinek elől mozdulásáért gerjedező; Isten Házát szerető s-kedvellő; nagy lelki kegyelmű; nagy Könyöröghető; a szent Igit sokszor sirva halgato; a szomorú időkben (b) *Mardocseustal szíveffen bánkodo; igen alázatos; jozan s-mértékletes életű, Néhai Nemzetes Virézlő V D V A R H E L Y I G Y Ö R G Y* Vram! Kit Isten, mint *Eliakimot* magashelyre tévén, Tekintetes *Ába-Ujvárme-gyének* Attyává s-Vice Ispánnyává tót vala; az *Udvarhelyi* Házban, mind Fiak, Ünökák, nagyok és kicsinyek, Házi-ezköztiket, s-terhes gondgyokat erre rakták vala, De ő Emberi Nemnek sikamló Sorfa! beg hamar le-vételék

(a) El.
22. a v.
20.
ad finem.(b) Est.
4. 16.
17.

ez az erős szeg! s-híszem hirtelen le-vágattaték
 a nagy egésséges, s-*negyven-két* esztendőjében
 zöldellő nyers fa! Kinek le-dúlésén, vallyon
 s-nem bánkodiké a véle egygyút le eset Tereh?
 Mert, a *Vármegye*, jó lelki ilmeretű; alázatos;
 s-mindenhez kész szívet mutató Vice-Ispán-
 nyátul vált meg. A *Cassai Keresztény Reformá-
 ta Ecclesia*, Fejében sebesítetett meg; nem lát-
 tya már a Templombéli első székben a jó példa-
 adót, s-szép Vdvari sereggel az oda járni szere-
 rőt. Tizennégy esztendő alatt az ö életének
 Társa, Nemzetes KUN MARIA, mint a Tár-
 sáttul el-vált Gerlice, száraz ágra szállót, régi
 örömet le tötte; mert mind a lelki kegyelmek-
 ben nagy Vezére, s-mind a szent Frigyben jámbor
 Istenes Férje, túle el-ment, s el bujdosott.
 Megmaradott Szerelmes két Nemes Aga, *Vd-
 varhelyi Ersebet*, s-*Istvánkais*, látom én zo-
 kogják, őket sokszor ápolgató Szerelmes Vro-
 kat s-Attyokat. Attyafiai pedig, kik *Erdélyből*
 ki-bujdolván, mint (c) egy tűzből ki ragadtatott
 újszögök; az Istentől meg-áldatot (d) *Joséph* jek-
 és jöven; im (e) *Ánkut* seket keserűségre, s-
Jnnep napjokat *Salamonra* változtatták. A sok
 Igycsfogyottak, kikkel gjakor irgalmaságot tőrt,
 ugyan előmben állanak, mint régen sz. (f) *Pé-
 ternek*, s-ugy mutogattyak jó cselekedetit-
 A,

(c) Zacc.
3. 2.(d) Ter.
46. 1.(e) Amst.
8. 10.(f) Crelek
9. 39.

A' leg kisebbik szolgáló rendis, zokogja édes
 Vráttul meg-váltat, s-kefervessen jut cizében
 sok szép bezzede, intése, s-oktatása. A' Tem-
 plum, ha hallanátok, panaszkodik, hogy az
 útét szívében építeni el-szánt (g) *Dávid*, az e-
 gész föld útára ment; noha jó reménységben va-
 gyon *Salamon* után, hogy még él. Talám csak
 a Templombéli lelki szolgáló hát-it, a ki nem bán-
 kodik? De hogy nem szerelmes Vram! Sőt
 inkább így foházkodik: (h) *Ó Israelnek ékesse-
 ge Vrlsten!* mely igen le-vágattaték az erős szeg!
 bezzeg hirtelen el-kivánád, a lelki tanítoknak
 édes Attyát, Taplálóját, s-Goudviselőjét! Hát
 mind csak sirjunké? Ne! Noha olytul válánk
 meg; ki, noha (i) *cserépedény* valatestére néz-
 ve, de cserépedényben nagy lelki *Kincs* szo-
 rult vala.

(g) 1. Kir
2. 2.(h) 2. Sz
1. 19.(i) 2. Cor.
4. 7.

Hát mit mivellyünk? Vegyük ezt okos
 gondolkodásban: Im valamenyi Angyal az
 Egben vagyon, mind örvend; nézik (k) a *Si-
 on* leányi *Salamon Királyt* a *Coronában*, melyet
 szerszet neki édes Völegénye, az ő el-jedsésének
 napjára. Másik az, (l) *fejér ruhánnis* öltözöt,
 nem illik hát felettéb az ő fejér ruháját teketé-
 vel gyászolnunk, hanem Istentől ezt kér-
 nünk:

(k) Eneki
3. 11.(l) Tisk.
7. 13.

Ó *Szabados Hatalmu Isten!* adgy nekünk
 B 2 annak

annak helyében más!; a kit magadhoz vöttél! jűj; el-
ez igen közönséges kárunknak meg-orvoslására!
a bánatos szívemet öntsd meg vigasztalásodnak vi-
zeivel; ki mulásunkról emlékeztess meg; lelkünket
szálunkra késsics el; mostanra a szívemet indics fel-
szent Jgid bálgatására! Amen.

Textus ex Esa. 3. 2. 6.

IMÉ a Seregeknek Vra, el-vepsi Jerusálem-
bül és Judábúl a Támaszt; a Taplálót; a kenyér-
nek és víznek erejét. Az bálalmást; az Hada-
kosót; a Birót; a Propbetát; a Jövendő dolgoknak
meg látóját; és a vén Embert. Az ötvenedes Hada-
nagyot; a Bőcsületest; a Tanácsost; a Tudos mester
Embert; és az Ekeffen szollokát. Es adok nékiek
Gyermek Fejedelmeket; és a Gyermek Uralkod-
nak ő rajtok. Es ilyen módon a Kőtség kösöt
egygyik a másikat meg-nyomorittya; a Gyermek a
vén-Emberen; és az el-vetet alá való a Tisztele-
tessen bálalmaskodik.

Exord.

(a) Bir.
16. 28.
29. 30.

EGykor Sámson két szeme ki-tolyásáért bosz-
szut akarván állani; az Ház közepin való két
oszlopokat meg-ránditván, (melyben vigan
mulatoznak vala a Philisténok) le szakasztá; (a)
s-többet öle meg, hogy sem mint kiket életében agyon
verti vala. Az Ház le-szakada, mert azokon az
oszlopokonál vala. Ved elszedben it: El dül-
vén.

vén a Fundamentum, az arra rakatott épület-is u-
tánna méggen. Hova lehet penig nagyobb Fun-
damentum, mint az Haza javára születet Hasznos
Ember? Kirül beszélgetis it a Prophéta.

Partes.

Három szakaszokra osztja szavait? (1.) Mit
veszen el Isten. (2.) Mit ad. (3.) Annak az ő
adományának micsoda a ki-menetele.

Az első rész ilyen dolgokról emlékeztet: (1.)
Vagyon egy mutató igécske: Jmel ezt akarja:
(6.) A ki olvassa, s-hallja, jól gondolkodgyék
felőle. (2.) Kicsoda veszi el? Az Ur. Nagyob
é nevezet, hogy sem az Imperatori Titulus. Fel-
vévé Octavius Augustus az Imperatori nevezet,
de é szonak Ur, békét hagyta. Mert az az Ur, ki
parancsol, s-nem szolgál másnak; Senki segitsé-
ge nélkül nem szűkölködik. Az Imperatorok
penig mások szolgálatyokra teremtetek; Kel-
lis nékiek a más Ember keze lába: De a mi Iste-
nünk, ki szolgája, s-vallyon mi nélkül szűköl-
ködik? Világ teremtése előtt oly Gazdag volt
ő Felsége, mint most. (3.) Modgya iratik meg
Isten tselekedetinek: El vepsi. Háromképpen
leszen az. (1.) Halál által; mikor a keresztyén
Josiásoktól meg-foszt; úgy hogy, még (c) Fere-
mias-síron, s-az énekő férfiak se nyugodgya-
nak így zokogván: (d) El eset a mi fejünknek ko-
ronája! Jai! (2.) Mikor az Uralkodokat meg vál-
toztat.

(b) Mar.
24. 15.

(c) 2. Cr.
35. 25.

(d) Sival.
5. 16.

B3.

toztat.

(e) Efs. 29. 14. *toztattya természetekben; úgy hogy, ki az előt*
 (e) *Bölcs volt, el-vétessek annak bölcsesége*
 (3.) *Csapással is vagyon olykor. Vgyan is, ho-*
vá lehet nagyobb flága, mint mikor a nagy Isten
kéze, nem csak a külső testre, hanem magára a
Szivre hat be? Vgy tetzik Ierusalem sáve vala
 (f) Eph. 5. 30. *Sidoságnak, s-abbul szedi el a Támaszt. (f) Tit-*
kos Teste vala az a nép a Christusnak, mely Te-
stet, két szemétül, az az, külső Magisztrátusátul
s-Propbetátul meg-folztani, nem nagy oltoré
 (4.) *Mit veszen-el? (1.) A Politiából ezeket:*
A Birod, vőn embert; Tanácsost; Ekeffen szollet;
Hadakosót; Hadnagyot; Flatalmasit; a Becsületesit;
a Támaszt. (2.) Az Ecclesiabul: A jövőndő mon-
 (g) Rom. 12. 6. *dot, s-a Propbetát. E két szor külön érti; mert né-*
ha a Propbeta nem csak jövőndől, hanem (g) irást
magyaras. (3.) A mester emberekről is szól: A
Tudos mester-embert. Ezeknek is szük voltak,
 (h) 1. Sam. 13. 19. 20. 21. *elég nagy páltája Istennek! Mikor még csak*
 (i) Lev. 26. 26. *(h) Vas-élesztésért is más Nemzeteghes megyen*
Ember. (4.) El-veszi a kenyernek es viznek ere-
 (k) Amos 4. 6. *jét is. Mert néha úgy meg-szúkiti, (i) sűtset-*
nek tis Afsonyi állatok egy kemencében, s-bűvön
 (l) Lev. 26. 26. *el-térnek; nem marad a kenyér a (k) fogokon,*
hanem tysták attul. Vagyon olykor megént,
 (l) *hogy a (l) kenyernek böttya is el-törörik; mely*
meg-lévén, vallyon s nem erőtelené a kenyér
 mint

mint az idejét meg-élt ember alól, ha ki ütöd
 páltáját; olyankor csak e mondatik: *Efsék, (m) Hag. 1. 6.*
de meg nem elégefsék.

Lassuk már mit ad a nagy Isten. Ez is a máso-
 dik rész. Vallons az átok helyében jot nyújté?
 De hogy! *Adok (igy izol) Gyermekek Fejedelme-*
ket. Io Vram, jo! hiszem ugyan (n) Gyerme-
 (n) Solt. 8. 3. *kek szájok által erősite meg a te hatalmadat! Nem*
úgy érts, nem! Hát Vram? nem üdövel, ha-
nem erköltsvel ollyakat. Bezzeg ez immár min-
den jo lelkeket firoban juttathat! Mit monda-
nal az ollyan Gyermekek felől, ki, mikor édes At-
tyát temetikis, akkor is jádzik? Illyen Magistrá-
tsokkal fenyegetőzik ám it Isten! Kik, mikor
az ország púztul, raboltatik, kemény sartz alát
nyögh, idegen Nemzettől mellyeztetik; ók ak-
kor vigan láknak, vadásznak, katzagnak, s-nem
veszik esekben hog? Apjokat, Anyjokat, s-őket
fel-tartot izép hazájokat temetik. Oh keferves
állapot! s-ő lelkünk terhelő siralmas iga!

Mi van még hátra? Az harmadik rész, melly-
 is igen véres oltor; *Gyermekek uralkodnak rajtok,*
 (igy vagyon a' betűben) s-eggyik a másikat meg
 nyomja. Nem úgy szól, hogy a *Gyermekek igaz-*
 gattják, (mert nekik ninesen a *directora* való
 elméjek;) hanem *uralkodnak. (o) Megs indul (o) Peld. 30. 24.*
a föld, mikor a szolga uralkodik; annál is inkább,
 mikor

mikor erkölcsös gyermek regnál. De nem csak a
Isten, hanem ugyan egyik a másikat meg-
nyomja.

Mint ha az Háznak oszlopi el-dúlva, meg-
nyomná az apro gerendák a Mester-gerendát;
így az haltnos támaszok Istentől el-vetvén,
uralkodnék a pöke delemre méltó Ember, a
Tiszteletes jamboron. Erretzelő ez Sz. Istenke:
Melyből könyű ezt által látni:

Tanul.

AZ Hasznos s-Istenes Embereknek el-fsedetté-
sek, jelei a következend ó nagy veszedelemnek.
Lahogy egymást nyomorítás fekszik alatta! V-
gyanis, mikor az (p) Fgas el-vétetik, veszed-
lem következik. Az oszlopok el-dúlése, jele az
Ház sorvadásának. Ha a Kormányos Mester
oda, mit várhatnak az Hajókázók? Ha az olaj
el-fogy, világaisoda, s-csak sötétségben ténfer-
getz. Vgy tanultuk, hogy Isten elsőben őrizé-
ti alá véli az őveit, s-az után dűjti ki haragja
pohárát a latrok meg-részegítésére. Mint Egy-
ptumban, mihelt bé-hivaták az Vr beszédétől
tartók (q) Szolgájakat a mezőről, menten Izor-
nyű jég első lön. Io mennyei Gazda az Isten,
ki az égető tűz előtt, bátorságos helyre horgya
marháját. Minek előtte Párahó kegyetlen-
kednék, már az előtt el-velzi (r) Jacóbot s-Jo-
sephet.

(q) Ki-
jöv. 9:
20.

(r) Ter. 49. és
50.

sephet. Nézz bé e példákban: (1) Lot, alig ére
(s) Sodoma Hostáttáru ki, mindgyárt tűz jöve
az Vr kérésére az Urtul. (2) Mihelt (t) Noé
nagy Hajójában lépe, mindgyárt esni kezd az
első. (3) Szeme hunyék Josphátnak; azért a
(u) Páriszteni s-Arabiabéliek is országára üt-
nek, minden kellemetést el-vivének, még a Jo-
ram Király fiait s-Feleségit. (4) El alvák (x)
Iosiasz-ám a Babiloniai Vas-kementze követke-
zék. (5) Nyugodni mene (y) Salomon, s-csak a
karéja marada országának. (6) Olvastad ta-
lám, mi következék, (3) Máximilián Császár
halála után, két esztendeig tartó Pestis lön; kiis
ugy el-sepré Auszriának csak nem harmad ré-
lét, hogy még arato Emberis aligh találtaték.
(7) Nem régen élének Hunyadi Lásos s-
Mátyás Király; kiknek el-költözések után fog-
lalá el-nagyob részére a Török Magyar-Orszá-
got. Láddé mely igen meg-ál erejében a fel-
törtzél? okait ha kérded, ezek:

(s) Ter. 19. 24. 25.
(t) Ter. 1. 10. 11.

(u) 2. Cr. 21. 17.

(x) 2. Kir. 25.

(y) 1. Kir. 12.

(z) Cui-
pinianus.

AZ Isten szerelmefinek szép mennyei kegyel-
mek, az áldot H I T. Mivel ezt szokta Isten
ő benne először nézni, s-ez után velznek jo-
(a) tanúsítségét cselekedetekről. Vaik nagy
ereje vagyon ez Isteni adománynak! Migh a jo
Hitu kerelztyén, életben vagyon, (b) fegyver
életől

I. Oka.

(a) Sid. 11. 4.

(b) Sid. 11. 34.

(a) 2. Petr. 2. 8. *élvül menekedt; de meg-halván à (c) Telkét győtrő Lotz, akar kiis bé-úthet az Emberi Ieregben, még pedig nag' nyerelességgel, s-ezt mondhattya: Nem félek, mert meg-ébetem mint a' kenyeret, mivel el-távozot az. ERÖ. Nem lévén à Városnak kerítése, s-kőfala, Izabadgában nyargalhat benne az Ellenség; az hol pedig Izúk az Istenesember, nem kicsiny (c) törés, s-romlás vagyon ot. Könyű azt a' vetémént el-pusztítani, mellyet semmi fővény nem vészen környűl; à megh haragudt Isten pedig (f) fővény nélkül valohellyen szokor járni, s-ha Istenes élerű Embert nem talál, ugy szokor ellenséghképpen bé-rohanni. Méltanis, mert el-alut a' Strását-állo, ki szintén à (g) Táboron kívül vigyázot. Megh-öletet a' (h) Pásztor, ki serényen őrt állot; à Fubokis azért el-széledtének. Mit mondhatok egyeber; hanem: El-ragadrator az (i) Attya; azért, árvául maradot Gyermekeit még az aghis csapdossa. O drágalátos HIT! ki adhatná meg néked árodát? Régen nyakunkban szakadt volnamár è Világ, ha te nem tartanál! Látom en semmi te nálad nélkül a' dolog! Mert: Ha Király vagy Császáz volnál-is; A' (k) Cedruszúl fogva az Jfőpig Salomon bölcseségével irnál-is; (l) meg-ísmálhatnád az Egének csillagitis; Az (m) Jfegyeket egyik hely-
böl.*

ből máskiban vihetnédis; (n) ördögöket üsset-nélis, A' Christus (o) Jfásadkan Prædicállot volnais; Bár (p) véle ennélis; az ékarján neveltet-nélis; Sőt (q) Attya volnais; Ha meg-vallanád (r) Párasóval vetkedetis; (s) Acsábbal megh-aláznád magadis; (t) Ananiassal jofzágodbul adakoznais; de ha igaz Idvezítő hited nem vol-na, vallons-l dvezülnél? nem aránzom. Miért mert, (u) lesetetlen dolog, hogy valaki Hit nél-kül Istennek előtte kedves legyen.

Vagyon még más okais ennek. Mert az I-stenes Emberek, mind áldást, s-mind átkot nyerhetnek è gonosz világnak. Hol jelen létékben; mikor ugyan (x) Lábánis meg tafaftallya, hogy meg-áldotta Iakóbert ötöt as Jsten. Szerencsésé tétetik à (y) Potiphar Háza Jofephsért. Meg-tartatik à Soar Lotshért. Kedvez Isten edgy kevés igazakért (a) Sodomának Abrahámért. Vagy Jmadságok halznos; ugy hogy, ha (b) Abrahám könyörög, meg-gyogyittya Isten az Abimelecs Házát. Ha (c) Moses reménkedik, le-ísalittya Isten haragját. Ha Szent (d) István buzog, Saulus térni készül. A' jó példais ide va-lo; mellyet látván à pogányok, (e) Jsten dicsőítéfre fakadnak ki. Ha pedig akarják, s-le-burulván ezt mondgyák: Oh Vram (f) ne tekincs az ő áldosaffyokra! (g) földet nyitnak, s-Hamillakat
C2

(n) Máth. 7. 22.
(o) Máth. 13. 54.
(p) Luc. 15. 2.
(q) Luk. 11. 27. 28.
(r) Ki-jöv. 9. 27.
(s) 1. Kir. 21. 29.
(t) Cselek. 5. 1.
(u) Sid. 11. 6.
(v) Oka, 2. Oka,
(x) Terz. 30. 27.
(y) Terem 39. 3.
(z) Terem 19. 22.
(a) Terz. 18. 32.
(b) Terem 20. 17.
(c) Ki-jöv. 32. 11. 14.
(d) Cselek. 7. 60.
(e) 1. Petr. 2. 12.
(f) Szam. 16. 15.
(g) v. 31. 32

sakat vesznek. Oh bezzeg áldot Város hát az, melyet Isten sok kegyes emberekkel meg-áld! De azis átok alá vagy on vetve, melynek kapujában le-ráztatik az Igazak (b) *talpán való por*; mert afféle hely, *Sodomának* büntetését fellyül haladgya.

(k) *Matb*
10. 14.

Kérdés.

(i) *Sid. 11.*
38.

(k) *Matb.*
24. 9.

(l) *Esa.*
59. 15.

(m) *Ian.*
16. 2.

(n) *Ciel.*
22. 22.

(o) *1. Cor.*
4. 13.

(p) *1. Sz.*
8. 5.

(q) *1. r. 11.*
12. 13. 19.

(r) *1. Sam.*
12. 19.

(s) *Szam.*
14. 10. 15.

(t) *Törv.*
31. 2.

Mi az oka hát, hogy mégis efféle Hasznos Emberek, el-ízedegettek Istenül? *Felelet.* Mert (i) *nem méltó e világ reájok.* Felette mostohául bánik vélek. Mindenek előtt (k) *gyűlölségeffek a Christus neveért.* Ha (l) *el-távoznak a gonofságtól, bolondoknak tartatnak.* Sokszor (m) *kivetik őket a Gyülekezetekből.* Sőt eztiskialtyák: (n) *óld meg csílyen Embert, mert nem illik élni.* Egy szóval: (o) *Világ seprei, s elvetet állatok.* Maga, vagy on olykor; kik it sokak előtt kevés becsületben tartatnak, végre (ha engedtetnék) fel-támasztatnának. Meghvetéa? Nép (p) *Samuelt a' jó vénségért, s Királyt kívána; de hogy (q) Saul nyakokra üle, vag' akarák vagy nem, de ezt kelle mondaniok:* (r) *őregbitettük bűneinket, hogy Királyt kértünk magunknak.* Boldogh Isten! *Mosest* hányszor akarák (s) *megkövezni?* De hogy szemeit Isten bé fogá, (t) *Sarminis* napok alatt mind csak siratak.

Szép

Szép dolog e Világ előtt a Külső Nemesség, Magyar Keresztyének! de Isten előtt im a belső kedves. (u) *A mely férfinak a Király tiszteletét kíván,* jeles dolog, s nagy privilegium; de Isten előtt szent életet élni, mindennél nagyobb szabadság. Meg-értéd afféléknek *titulusok.* Illyen *immunitás* vagy on az ő tzimerekben: (x) *az en fel-kenetettimet ne illesseitek.* Használja Sz. Pálnak (y) *Romai privilegium,* de inkább (z) *dicsékedék a Jesus Christus keresztségben.* Mit a Vadak között az Oroszlán; a madarak között a Phoenix (ha olyan találtatik) és a Keselyű; az Egé a Nap; a Metallumok között az arany, leg-becsesebbek, így Iste előttis a (a) *belső Sida* leg dragab. Régen, ki Nemességéhez való Szent életet nem élt, (b) *fajtalán Nemességnek* neveztetet. Christul is ezt adá ki az Sidoknak: (c) *Tudom hogy Abrasám magva vadatok; de, az őrdög Attyátul vadatok.* Ellenben ő mely nagy dicsireti vagy on Istenül a jó Lelki-Nemesség! (d) *Szent Lélek Temploma;* Christus (e) *Attyafia;* melyet jól meggondolván egyszer *Theodosius Imperator,* inkább örült azon, hogy az Isten Ecclesiájának Tagja, hogy sem Uralkodásának.

1. *Haszn.*
Oktatás)

(u) *Eftb.*
6. 9.

(x) *Selt.*
105. 15.

(y) *Ciel.*
22. 28. 29.

(z) *Gal.*
6. 14.

(a) *Rom.*
2. 29.

(b) *Liv.*
lib. 9. bel.

(c) *Maced. de*
Hispa
Ecclesia

(d) *1. Cor.*
3. 16.

(e) *Matb.*
12. 50.

(1) Szállyanak lelkek ilmeletiben azok, kik az Isteess-hasznos Emberek elhullásakor, csak
C3
olyak

2. *Haszn.*
na meg-
győzes.

ollyak mint a kövek, vagy azoknális keményeb-
 bek; mivel ezek is (e) *megrepedének* Vrunk ha-
 lalakor. Nem ismerik azt Isten kemény kezé-
 nek lenni, mikor jó Támaszok el-dúl. E' forog
 csak szájokban: *Találunk a meg-holt helyében*
 mást. Maga; fokszor az alázatosokát, (f) *kőssé-*
get meg-nyusok; az igazán irilóket, (g) *az itéletet*
őrökké változtatok; a lámbor Istenes életerüket,
 (h) *a gonoszt jonak mondok*; szokták követni.
 Vjjal mutattya ezt a (i) *Roboam Tanács-széki*,
 mely el-távoztván a *Salamon idejétől*, országátis
 el-veszté.

(2.) Győzetteffének meg azok is a jó Lélektől,
 kik nem hogy másoknak temetéseken jelen len-
 nének, de még az *Hasznos* Embereknek is sok
 fáradságos szolgálattokról meg nem emlékez-
 nek, két szerte inkább nevelvén a bánatos szí-
 veknek keserűségeket. A' vagy nem illiké a
 Fiaknak el-temetni Attyokat? (k) *Attyák pe-*
nig az Hasznos Emberek. (l) *Egy az Hangyá-*
hoz Ember, s tanult tőle! Mit mivel ő? (m) *Az*
egész oktatlan állatok között, csak é temeti el egy
mást. O mely sok Ember nem követi ezeket!
 Vrunk parancsolattya: hogy még a bűnben
 (n) *meg-holt Emberek is, el-temessék halottjokat*;
 mi pedig, a mely Házból kettő s-három ki hal,
 irtozunk a felé is menni, maga Kereszttyén ne-
 vet viselünk.

(e) Mat.
27. 51.

(f) Mich.
7. 3.

(g) Amos.
6. 12.

(h) Esa.
5. 20.

(i) 1. Kir.
12. 10. 11.

(k) 2. Kir.
2. 12.

(l) Péld.
6. 6.

(m) Aeli-
anus

libr. 6.
cap. 49.

(n) Mat.
8. 28.

NE legyenek hát, ó kérlek! Száraz szemek, az
 Isten Szerelmefinek el temetésekkor. Iuslon
 eszünkben, hogy jó Társaságoztul fosztattunk
 meg. Ezért törli vala *Dávid* így szemeit *Jona-*
thánon: (k) *Nagy keserűségben vagyok te éretted*
édes Attyám! Jonthán, mert felette igen kedves
voltál en nálam. Valais miért; mert (l) *Jona-*
thán oltalmazza vala Dávidot Attya udvarában.
 Keserves bujdosásában, (m) *bistattya vala őtet*
az Isten segítségével. Egy *Hasznos* Ember, (n)
 tis ezer haszontalan Embernél kárjáb. Ollyan-
 kor bár magunk is a koporfo mellett legyünk, s-
 ezt mondgyuk: (o) *Beszegs nagy Fejedelem eset*
ma el az Israel népe között! Meg-eshetik pedig
 ezis; (mint csak most hallád) hogy az ő hala-
 lokat felette jaios dolgok követik; ollyankor
 (p) *magunkat kel inkább siratunk s-a mi magyatin-*
kat. Csak ugyan ide tzelezok: (q) *Ha egyik*
tag szenved, a több tagok is egyetemben bánkodgya-
nak.

Fajion hát te néked is, ó Tekintetes Nemes
 ABA-VYVARMEGYE! ez *Istenes* s-
Hasznos Embernek, ily hirtelen túled valo el-
 távozála. Ki, (noha magad tehetz bizonysa-
 got rula) a V I C E-I SPANSA G-ot soha
 nem ohaitotta, sőt inkább azt kerülte, mind
 nyelvérés mind elméjére nézve elégtelenségét
 ismér-

3. Hafs.
Intés.

(k) 2. S.
1. 26.

(l) 1. Sam.
20. 29.

(m) 1. S.
23. 16.

(n) 2. S.
18. 3.

(o) 2. S.
3. 38.

(p) Luk.
23. 28.

(q) 1.
Cor. 12.

26.

Applica-
tio.

ismervén arra a Méltóságos, de igen sülyös
Tisztre; mind az által akarván Hazájának, s-
Kereszttyén Vármegyéjének szolgálni; érteke
fogyásával; az idegen Német Nemzetségtől
fokat szenvedéssel; éjjeli nappali nyughatatlan-
ságával, jó lelki ismérettel igyekezet Tisztiben
előlmenni. Ha (x) Arom nyelve nem volt
Istentől adva, nala volt (y) a Mosefi engedel-
mességnek nem kicsiny szikrája, s- elég volt ez
Isten kegyelme néki lelkének javára. E' drága
alázatoság tötte, hogy meg-halgafla ű az igye-
fogyot Nemes Embertis. Hogy ne legyen az
ő ajtaja bé zárva, az ű Kereszttyén Vár-megyé-
jének leg-kisbbik Tagja előttis. Nem volt ő
előtte *Religiora* való *respectus* a külső nyájasko-
dásban. Ez áldot engedelmesség mivélé aztis;
hogy Halála utánis ne temettség méltosága
s-értekecskéje szerént való Temetéssel, se ko-
porloját ne ékecsék; mert (igy szól vala) (z)
Christus az én Fejem *segényül temetkezet*; az én a-
lázatos életem sem hozta azt, hoy halálomban
kevékedgyem. E végre megis mondotta el-
hagyot szerelmes Elete-Társának, hogy felet-
téb való Pompa az ő Temetése felet ne tételsék.
Illyen alázatos, s- jó lelki isméretű *Vice-Ispán*-
nyátúl eséltrául, oh Tekintetes, s- Nemes ABA-
VYVÁRMEGYE!

Hát

H At te Istenes, *Cassai* Kereszttyén *Reformata*
Gyülekezet, csak mulolan tekintéled ez i-
gen keserves nagy kárt? Zokogy így inkább:
Istene Vram! im mikor szintén így gondol-
kodnék a mi Ecclesiánk javára születet keresz-
tyén Vrank Dáviddal; meg kellene az Isten. Hál-
sát már építeni; é kicsiny pisenésben kellene mate-
riát szerezni, s- a melegebb időben osztan menten hos-
zá fogni; ugyan az Nap betegedik. Nem Nátán-
tul izeni meg Isten, hogy (a) nem épít Dá-
vid néki Templomot; hanem, a mérges kelevény-
nek parancsol; mennyen el, és úgy vegye lelkét
ki testéből; hogy Eszén, IMADKOZVA, s- NEM
SOK IDEIGH kinlodala közöt, adgya megh
lelkét a lelkek Vrának. Oh Isten választat edé-
nye, kinek meg-engedé a Nagy Vra jó szándé-
kor! Nyilván nagy kegyelmelése lún ez Isten-
nek edes Lelkedhez! Első vala ő többire mindé-
kor a Templumban szép seregével; nem szégyenli
vala nyelvét mozdítani az eneklésre, nem aluva
halgattja vala a szétlgit. *Augustus*nak első na-
pjatul fogva, (mert az idő tájban vötté eszében
a kelevényes dögnek közinkben való jövetelit)
a mi Ecclesiánk bulistemetünk kevés híján *Sar-
mad fel szását*; de mind azok sem esének majd oly
keserveffen (sok dolgot ránézve) mint ez az
E G Y. Tugy gya az Vra miért cselekedte! ű
D úgy

(x) Ki-
jöv. 4. 14
(y) Szál.
12. 3.

(z) Matt.
27. 59.
60.

(a) 2. 52.
7. 11.

ugy adá meg Istenének lelkér; s-ugy *Disponáto* Mennyei Vratul vótt javábullok kerelztyének példájokra; meg fogja érezni az új *Templum*, s-à mellet valo *Schola* rövid nap. Mellyért, nagy jo téteményt, hálá ado izivet, érettek valo Könyörgést, s-meg nem keserítést; érdemelnek te tüled kerelztyén *Helvetica Ecclesia*, mind à meg maradot Szerelmes ösvegye, s-mind édes Attyok nélkül valo *Arvái*. Ekképpen látogata Isten Tégedet is nem kicsiny keleséggyel.

Tégedet azonban, Isten fok izomoru látogatásinak tzelül ki tót Tárnya! talám nemis kérlek hogy feles könyveket hullas, szerelmes édes, Istenhez bocsáttatot Vradon! Tudom azt, meg vagy az annélkülis; s-még ilyen foházkodások is talátnak penig: *Édes jo emlékeztető szerelmes VDVARHELYI GYÖRGYÖM!* mikor *Isten* engemet veled egyben szerkesztete, nem néstem a külsőre, csak à te jo magad viselésére; lelkesedélis meg házasítot valo *Isten*. Leg-első gondod is mindenkor ez volt, hogy *Istennek* éllyek, s-veled egygyút fűvezüllyek. But bánatot miattad nem szenvedtem; à mikor è rosz világ rám mosolyodot, vigasztalásodat vóttam, è kár hogy tüled ösvegyen így maradtam, én *Istenem!*

Ellen-
verések.

De mondhatnád.

1. *Ha è kelevényes Halálban hozzá menni akaró*

rá Emberektől meg oltalmazta volna magát; nem járt volna így.

Felelet. Nem volt ő olyan mint (b) Nabal, kivélember nem szolhatot. Sem olyan, mint pogány (c) *Assuerus*, ki bé nem ereszeti vala kabuján a keseredettét. Hanem igen előtte viselte ezt: (d) *Asziasz Attyafiu*, à nyomoruságban tetsik meg, s-MINDEN IDŐBEN Szeret.

2. Nem kellett volna pestises Házhoz menni. *Felelet.* Vaj (e) jo à siralmas Házat meg látogatni. Másik az: (f) *Valamit akarunk, hogy az Emberek cselekedgyenek mi velünk, minékünk is azt kel cselekednünk azokkal.* De mi azt kívánnjuk hogy à mi Testünkert tilztségesen temessék; nekünk is azért az ő Testeket úgy kel temetnünk. (g) *Ugy kel szeretnünk felebarátunkat mint magunkat.* Mely, s-vallyon tellyesediké, mikor legnagyobb szükségben meg-vonszuk magunkat tüle? A vagy nem ezé à (h) megsebesített Embert verében othadni? s-kinos betegségében az (i) *Egyiptomi szolgát*, veszni bocsátani? A *Christus Regulája* nem irgalmatlanságnak, hanem szeretnek Regulája.

3. *Ha è meg-dögösödöt Városon nem maradot volna, el-kerülsette volna mostas Halált, mint mások hogy meg-maradtak.*

Felelet (k) Oh Ember! kicsoda vagy te, hogy Isten

(b) 1. Sam.
25. 17.

(c) Egipt.
4. 2.
(d) Peld.
17. 17.

(e) Prad.
7. 1.
(f) Math.
7. 23.

(g) Math.
22. 39.

(h) Luk.
10. 30.

(i) 1. Sam.
30. 13.

(k) Rom.
9. 19.

Isten ellen versengesz? Tudodé, hogy minden nap azért imádkozunk: *(l)* legyen meg *Isten* akarattya! a penig néha, csapás által szokot végben menni; *(m)* erőszakos *Halállal* dicsoít *Istent*. Ha ezen meg nem nyugzol, vagy ugy ne imádkozzál, vagy rekezd ki az hirtelen halálbul Istened akarattját.

(2) Jo lelki *Vitéz*nek tudom, miolta *Isten* ismernem engedte: *Ha Vitéz* volt, vallyon sem meg kellett é rettenni az Agyú dörgéstől? s strá-sállo helyéről el-szökni? nem illik az a Jo Katonához; ki még a *(o)* sebeffen repülő nyíltul sem fél.

(3.) Ha kétséges volt volna Idveisége felől, tudom egygyüttis máfuttis félve lappangot volna; de igaz Hittel vallotta ezt: *(p)* MINKET, *Semmi* szorongató *Keserűség* nem szakaszt el a *Christus* szeretelmétől. Micsoda vallyon az? El ne feleics, ez annak értelme: *(q)* BIZONYOS-
SAK LEGYETEK ABBAN, hogy az *Apostol* szava-ként, *Semmi* *U*szedelem nem szakaszt el titeket a *Christus*tól. Tudván azért ez Idvezült Lélek azt; jo idején el-készítette vala lelkét; s csak így várta *Christus*sát: Ha *(r)* *Fel* magasztaltatik a *Christus* az én *Tesztemben*, vagy *Eletemnek*, vagy *Halálomnak* általa, nem bánom.

(4.) Az *Isten* *Decretumához* valo maga *Conformá-*

málásais igen eszében forga, tudta azt; hogy *(s)* *Satart* vetet *Isten* *Ember* *élete* *napjainak*; melyet által nem bágó. Ha penig által hágh valaki, szemben áll ezzel: *(t)* *Ist* *akarattjának* *kitso-da* *allot* *ellene*? Ha penig nem, miért nem nyugszik meg *Isten* *Decretomán*?

(5) Még derekassan ú vele azt meg tzáfolhatatlan képpen senki el nem hitethette vala; hogy a *Pestis* el ragad. Ha ki azt serényen vitat-ra, annak az *Isten* könyvéből így szollot: *(u)* *El ragad*, igaz, *kis* *Isten* *ragasztja*; kiis néha azt tselekeddi, hogy egy *Ember* le maradgyon az *Házban*, *(x)* *mind* *ki* *hallyanak*; néha ismét, ha *(y)* *job* *felől* *tis* *ezeren* *el-esnekis*, *bal* *felől* *penig* *ezeren*, mégis az *Emberhez* nem közelget. Vgyanis, ha *magára* *nézve* *el-ragadnak*; kik, *lok* *száz* *Pestis* *Ember*ek *mellet* *ülnek*, azoknak *szemeket* *szájokat* *bé-fogják*; *lélegzeteket* *orrokban* *veszik*; csak nem hozzájuk ragadnak; mind meghalának; de mást tapasztalunk meg.

(6) Sok *Ember*eket *penig*, *ez* *aránt* *valo* *ki-fogásokban*, *gondolkozoban* *juttatot*; kik, *hogy* *némellyek* *meg* *menekednek* a *Pestistől*, *vetnek* a *Testnek* *jo* *Dispositiojára*. Erre illjen válazt tót az *Experientiabul*: *hogy* *sokszor* *amaz* *Erős* *Ember*eket *veri* *le* *ez* *lábok* *ru*, *kedvez* *penig* *az* *Erőtleneknek*, s csak nem mellyekben *hőrgőknek*

(l) Mat.
6. 19.

(m) Ian.
21. 18. 19.
Csel. 21
13. 14.

(n) Iob
7. 1.

(o) Solt.
91. 1. 5.

(p) Rom.
8. 35.

(q) Bernar-
dus
Jerm. 3 in
festo Pent.
appro-
bante
Cornelio
à Lapide
in Rom.
8. 16.
(r) Phil.
1. 20.

(s) Iob.
14. 5.

(t) Rom.
9. 19.

(u) Törv.
28. 21.

(x) Amos
6. 9. 10.

(y) Solt.
91. 7.

nek. Ha ki az Aer dögöségét hántorgatta, azt sem mindenben javallotta, mert minnyájan egy Egh alatt lakunk, s-minnyájann is meg kellene úgy vesztegetődnünk.

(7.) Ertelme ilyen volt e nagy Isten keze felől: Bizodalmamat nem helyhezterhetem a Pestis előtt való el futásban; mert: (a) *sová fut nek az Isten ortsája előtt?* Látom, hogy nem olyan mint a Tűs, mely minden eleiben akadot *material* meg-éget; e pedig sokaknak kedvez. Sem, mint az ó *Testamentum* Belpoklóság; mely meg-vesztegette az Embereket; e pedig sokakat illetés nélkül hágy, s-nemis parancsoltatott, hogy a *Pestises* Embert el-kerüllyük. Vakmerőképpen magamat veszedelemre sem vehetem; tudván, hogy mindgyárt meg-halok, ha a Dög-bé maradok; mert afféle Isté kísértés volna; Ki vagyópenig adva: (a) *Ne kísírsed a te Uradat Istenedet.* Hogy részkessék tőle, a sem illik hozzam, mert által kel *egyszer* azon mennem, mivel el-
(b) *végeztetett.* Magátul a Dög-től irtozhatnám, de
(c) *ha kedves életem Isten előtt, meg-mutattya én-nékem az ő Sátorát; ha pedig ezt mondgya: Nem kellés énnékem; cselekedgyék úgy velem, a mint néki tetszik!* Nem tudom Isten mit végezet el a bűnért e Nemzetség felől; én azért inkább válsztom a *Dáviddal* az (d) *Istennek kezét, mert*

(a) a Sz.
24. 14.

(a) Mai.
4. 7.
(b) Sid.
9. 27.
(c) a Sz.
15. 25. 26

az ő irgalmasági nagyok; és csak azt mondom, a mit ama Belpoklók: (e) *Ha életemet meg engedé Isten, élek; ha meg öl, meg-halok.*

(e) 2. Kir.
7. 41

(8) Távul helyen másoknak is egétségben való meg-maradhatások sem tántorította meg; mert Embernek a (f) *dolognak* VEGET kel meg-nézni. Meg-eshetik az sokszor, (h) *el-szaladhatunk az Oroszián előtt, de Házunkban is meg-marhat a kágyo.* Ha a *Teszt* néha meg-menedikis, de a *Télekre* haragot vonszunk, hogy el-hadgyuk azokat, kikkel irgalmaságot kellett volna tennünk. Mit használ a Csámnak, hogy az őzönben megh marada; hiszem az után! (g) *Attya átkában* élék.

(f) Solt.
73. 16.
(g) Amos
5. 19.

(4.) *Kellét volna orvossággal élni; mert nem rekeszté Isten ki az Eskösöket.*

(b) Ter.
9. 25.
Ellen
verés.

Felelet. (1.) Igen is meg cselekedte, de Halál ellen nincsen orvosság.

(2.) Iol meg-gondold ezt: Néha Isten ezkösök által vízi végben Szent akarattyát; (h) *cso-mo figét költtet a kelevényre, s-ugy gyógyít.* Olykor pedig, ha eskösökkel él Emberek, semmit sem használnak, ha Isten másképpen akarja. Mit nyere ama nyomorék Afizony, hogy (i) *mindenét a Doktorokra költte, holot annál nyavalyásab-bul vala dolga?* Vagy (k) *Afa, ki az orvosok-sos folyamodék, de ugyan el-alvék.* (l) *Isten ad-gya*

(b) E/s.
18. 21

(i) Mark
5. 26.
(k) 2. Kir.
16. 12.
(l) 1. Cor.
3. 2.

(m) Tör.
2. 25. 26.
Ter. 15. 1
2.
Ellen-
vetés.

(n) Rom.
13. 14.
(o) Jac.
5. 16.

(o) Ter.
35. 2.
(p) Tör.
2. 12.

(q) Mat.
11. 7.
(r) 1. Sz.
12. 3. 4.

(s) 1. Sam.
25. 29.

gya à nevelkedést. Méga (m) Könyörgés sem
használ Isten akaratiya ellen.

(5.) No hát úgy, nem kel eszé sőkkelélm, sem
könyörgéssel, mert la hogy azok, nem álsatnak el-
lene Isten akaratjának.

Felelet. Igenis kel; mert gondot kel (n) Te-
rükre viselnünk; kel annak gyógyulásáért (o)
imad: ozunk; azért, mert mi nem tudjuk, hogy
ha azt rendelte Isten esközül meg gyógyula-
sunkra, vagy mást?

Csak szintén most beszéllem vala; hogy nagy
Halz nos embertől foszta Isten meg minker.
ú az ú Vdvarát szép lelki ékelséggel ruházta.
Az Isteni tiszteletkor (o) lácobbal meg-cirkálta.
Szép jozan étellel bir vala; tudván azt, hogy
azért (p) virradot fel nékiis az Isten kegyelme,
hogy mértékleteffen élyen é gyarlo világón. Reli-
giojában álhatatos vala, s-nem (q) ingadoso nád
szál. Nem monhatták lobbágyi, hogy úket
meg-nyomorította, bár (r) Samuellel meg-kérd-
gyeis úket; sőt inkább az éségben ráplálta. Eze-
ket nem felejtél a Mindenhatóis; hanem bol-
dog ki-mulással látá. Esze helyén lún; nyelve
meg nem bontakozék; lelkét az (s) Zlet csomo-
jában ajánlá. Keserúséget minnyájunknak na-
gyot hagyá; de leg-kiváltképpen te néked, ó
Isten nagy Hitú kedves Szolgálója, Nemzetes

KVN

KVN MARIA Alzonyom! De a kőszon-
ges szomeruságot, nagyob tűréssel szenveded tu-
dom. Vaihazolhatna! így bucsuznék tőlünk:

EDes Vármegyém! Ki engemet méltatlant é
méltóságos Tisztre emelték; én kívánságod
szerént tudom nem mindenekben szolgálhat-
tam, nekem arrul bocsánatot adgy, mert nem
Angyal, hanem Ember voltam. Csak arra kér-
lek, Christufodrais kényszerítlek: *Visely gondot*
à Cassai Reformata Ecclesiára, ne maradjon Fő
nélkül.

LEtemnek igaz Segede, Szerelmes Kun Má-
riám! Számlállya-meg özvegy napidat I-
sten, s-tarcsa rajta szemeit az Arvák gondvise-
lője! Kérlek az én hozzám való hűségédért, á
mit én véghez nem vihetttem, te el-végezzed.
Ha valamit a *Zelkik*ben túlem vőtél, rúlam
meg emlekezzél, de nem sirással, hanem után-
nam való készüléssel.

Kedves szép Gyermeğim, kiker Istennek
neveltem! *ötöt* közületek (magam nevét
viselő kissebbik *Udvarhelyi Györgyöt; Máriát;*
Ersébetet; Katát; Pétert.) már Teremtő Szent
Istenemnek bé mutattam, úgy hog' az én Vram-

E

mal

(1) *1m.* *17. 12.* mal ezis mondhatom: (f) *Attyám!* a kiket né-
kem adtál, azokat meg-öriztem, és edgyis azok kös-
sül el nem vesztet. Kettőt hagyok még életben.

(u) *11.* (u) *Szent Attyám!* tarcs-meg azokat is a te neved
által, hogy edgyűt legyenek én velem! Oltal-
mazdigaz *Religio*joknak meg-változtatásául!
s-neveld fel őket a te számodra!

Hát én tőlem nem bucsuzol Szerelmes V-
ram? No, én jót kívánok, s-ezt mondom:
Légyen áldot az a Föld, az holot fekszel! ADGYON

ISTEN SOK SZÁZ VDVARHELYI

GYÖRGYÖT SZEGÉNY HA-

ZÁNKBAN S-VARME-

GYÉNKBEN!

Amen!

